

The logo for AeQui, featuring the letters 'AeQui' in a purple, sans-serif font. A light blue, hand-drawn style line loops around the letters, starting from the 'A', passing under the 'e', looping around the 'Q', and ending under the 'i'.

AeQui

Vlindersingel 220

NL-3544 VM Utrecht

+31 30 87 820 87

www.AeQui.nl

info@AeQui.nl

Lectoraat DAS Research
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Verlag van de visitatie op
11 november 2019

Utrecht
april 2020
www.AeQui.nl

Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Overhoeksplein 2
1031 KS Amsterdam

Onderzoekseenheid: Lectoraat DAS Research
Locatie: Amsterdam

Visitatiecommissie:
Raoul van Aalst, voorzitter
Charlotte Vandevyver, deskundige
Paul Craenen, deskundige
Jesseka Batteau, secretaris

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van:
AeQui Nederland
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Onderzoeksprofiel en onderzoeksprogramma	8
2. Organisatie	11
3. Standaard voor onderzoek	14
4. Impact van het onderzoek	17
5. Kwaliteitszorg	20
Bijlagen	23
Bijlage 1 Visitatiecommissie	24
Bijlage 2 Programma visitatie	25
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	26

Conclusies en aanbevelingen

Op 11 november 2019 is de onderzoeksgroep DAS Research, onderdeel van Amsterdam Hogeschool voor de Kunsten, gevisiteerd door een commissie van AeQui. De commissie beoordeelt de kwaliteit van de onderzoekseenheid in zijn geheel als **goed**.

Onderzoeksprofiel en -programma

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. Zij stelt vast dat het lectoraat Podiumkunsten in Transitie/DAS Research een scherpe, geëngageerde visie en missie heeft, gevoed door en gericht op de urgente thema's uit de praktijk, en blijkt gevend van een sterke verantwoordelijkheid voor de huidige preciaire situatie van de podiumkunsten. De onderzoekseenheid heeft per onderzoekslijn heldere doelstellingen die ruimte bieden voor verschillende vormen van onderzoek, passend bij de diversiteit aan vraagstukken en de verscheidenheid van masteropleidingen aan de Academie voor Theater en Dans van de AHK. De commissie prijst de manier waarop de lector vanuit haar eigen expertise de samenwerking opzoekt met passende onderwijs- en onderzoekspartners, zowel nationaal als internationaal.

Organisatie

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. Zij heeft veel bewondering voor wat de lector en onderzoeksleiders van de onderzoekseenheid in korte tijd hebben weten te realiseren. Zij prijst de effectieve en productieve manier waarop de onderzoekseenheid mensen en middelen heeft ingezet, en succesvol is geweest in het aanvragen en aanwenden van financiering uit met name de 2^e geldstroom voor eigen onderzoeksthema's. Dankzij een rijke schakering aan productieve samenwerkingsverbanden met onderzoeks- en professionele partners in het domein en de sterke verbinding met het onderwijs is het lectoraat in staat om relevante en uitdagende onderzoeksprojecten uit te voeren. De commissie stimuleert de onderzoekseenheid om bij de aanstelling van de nieuwe lector en nieuwe ADT directeur deze

transitie zorgvuldig te doorlopen om de huidige productieve werkwijzen duurzaam te kunnen voortzetten.

Geëxpliciteerde standaard voor onderzoek

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. Zij heeft kunnen vaststellen dat de onderzoeksprojecten van het lectoraat in alle opzichten tegemoetkomen aan de eisen die binnen het kennisdomein en vakgebied gelden. De commissie is zeer positief over de hoge kwaliteit van het onderzoek en manier waarop de verschillende soorten onderzoeksmethodieken (ontwerpend onderzoek, praktijkgericht onderzoek en wetenschappelijk onderzoek) aansluiten bij de vraagstukken en thema's die binnen de podiumkunsten spelen. De nauwe samenwerkingsverbanden met partners in het kennisdomein en beroepenveld garanderen dat de kwaliteit van onderzoek extern gevalideerd wordt. Ook stelt de commissie vast dat de onderzoekslijnen Belichaamde kennis van theater, en Dans en *Creative Producing* sterk ingebed zijn in bestaande onderzoekstradities.

Impact van het onderzoek

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. De commissie stelt vast dat dankzij de kwaliteit en aard van de verschillende onderzoeksprojecten het lectoraat in staat is om op vernieuwende en relevante wijze bij te dragen aan het domein van de podiumkunsten in al haar verscheidenheid. Onderzoek wordt ingezet voor curriculumontwikkeling, leidt tot vernieuwende inzichten, resulteert in hooggewaardeerde producten, praktijken en publicaties die aantoonbaar invloed hebben op het beroepenveld. De commissie prijst de wijze waarop het lectoraat erin is geslaagd om

met haar onderzoeksprojecten naam te verwerven en een belangrijke rol te vervullen in de ontwikkeling van onderzoek in het beroepsdomein. De commissie is lovend over wat het lectoraat in de afgelopen jaren heeft bereikt en zou voor de volgende onderzoeksperiode het lectoraat willen aanmoedigen om de grote potentie aan inzichten en kennis te op meer structurele wijze te vertalen naar het onderwijs en de professionalisering van docenten, met name als het gaat om artistiek onderzoek.

Kwaliteitszorg

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid aan deze standaard **voldoet**. De commissie stelt vast dat de onderzoekseenheid haar onderzoeksprocessen en resultaten structureel evalueert volgens een duidelijk tijdsplan en op basis van concrete kwaliteitscriteria. De kwaliteit van het lectoraat als geheel wordt gemonitord middels een jaarplan, jaarverslag en structurele managementgesprekken gedurende het lopende jaar met het CvB.

Aanbevelingen

De commissie heeft veel waardering voor wat het lectoraat inmiddels heeft bereikt als het gaat om de kwaliteit van onderzoek, de organisatie van alle processen en de impact die het lectoraat heeft kunnen effectueren op het domein van de performing arts. Met het oog op de ontwikkeling van het lectoraat in de toekomst geeft de commissie volgende suggesties ter overweging:

- Artistiek onderzoek: als het gaat om het definiëren van een kwaliteitsstandaard voor artistiek onderzoek zou de commissie de onderzoekseenheid aanbevelen om verder in te zetten op het formuleren van breed gedragen kwaliteitscriteria en de ontwikkeling van een gedeeld vocabulaire die als leidraad kunnen dienen in een peer-to-peer intervisie setting. Dit zou de communicatie over de grenzen van de (kunst- en wetenschappelijke) disciplines heen kunnen vergemakkelijken en een goede basis bieden voor een vertaling van artistiek onderzoek naar het bachelor- en masteronderwijs.
- Impact op onderwijs en professionalisering: de commissie adviseert het lectoraat om haar positie binnen het bachelor- en masteronderwijs verder uit te werken om de aansluiting tussen de eerste, tweede en derde cyclus te versterken en de onderzoeksambities voor het bachelor- en masteronderwijs verder te expliciteren. Een uitwerking van de rol en plaats van onderzoek binnen elke cyclus en een explicitering van docentprofessionalisering op het vlak van onderzoek past bij de volgende ontwikkelingsfase van de onderzoekseenheid.
- Kwaliteitszorg: de visitatiecommissie onderkent dat het lectoraat in de beoordelingsperiode veel geïnvesteerd heeft in haar evaluatieprocessen. Echter, deze structurele benadering is nog niet integraal doorgevoerd op het niveau van de individuele onderzoekstrajecten. De commissie zou de onderzoekseenheid willen stimuleren om tot systematische kwaliteitscriteria en een eenduidig evaluatieproces te komen voor alle individuele onderzoeksprojecten.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, april 2020

Voorzitter
drs. R.R. van Aalst

Secretaris
dr. J.M. Batteau

Inleiding

De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK) biedt bachelor- en masteropleidingen aan in uiteenlopende kunst disciplines die zijn ondergebracht bij zes academies: het Conservatorium van Amsterdam, de Academie voor Theater en Dans, de Breitner Academie, de Nederlandse Filmacademie, de Reinwardt Academie en de Academie van Bouwkunst. Naast het verzorgen van onderwijs, is het stimuleren en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek een kerntaak van de AHK en haar academies. De acht lectoraten van de AHK vervullen daarin een belangrijke rol. Dit evaluatierapport is geschreven naar aanleiding van de evaluatie van de lectoraat Podiumkunsten in Transitie/DAS Research op 11 november 2019.

Visie onderzoek AHK

De AHK streeft ernaar onderzoek nadrukkelijk in dienst te laten staan van onderwijs en vakontwikkeling. Zoals in haar beleidsdocumenten staat beschreven moet onderzoek aan de AHK bijdragen aan:

- de ontwikkeling van studenten, docenten en het onderwijs;
- de profilering van een faculteit en aan de afstemming van het onderwijs op de ontwikkelingen in de beroepspraktijk;
- de ontwikkeling van het kunstenveld;
- de versterking van de verbindingen tussen individuen, de opleidingen en de AHK als geheel met het werkveld, met andere instellingen voor hoger onderwijs en met de omgeving.

Deze doelstellingen vormen het uitgangspunt van de onderzoeksprogramma's van de lectoraten van de AHK: kunsteducatie, theater en dans, film, cultureel erfgoed, architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur en muziek. De AHK investeert in IXA (gespecialiseerd in fondsenwerving) en is actieve partner in het netwerk ARIAS (Amsterdam Research Institute for Arts and Sciences) waar ook de VU, UvA, Hogeschool Amsterdam en Rietveld Academie aan deelnemen. Daarnaast voert de AHK een actief promotiebeleid: Docenten kunnen via vouchers tijdelijk uitbreiding van hun aanstelling of vrijstelling van onderwijsuren krijgen om te kunnen promoveren.

De onderzoekseenheid

Het lectoraat werd in 2012 ingesteld aan de Academie voor Theater en Dans (ADT) van de AHK

met als doel om als eerste facultaire onderzoekseenheid de uitgangspunten te bepalen voor een domein-specifiek onderzoeksprogramma en een rol te spelen in de ontwikkeling van het masteronderwijs. De lector was nauw betrokken bij het ontwerp en de invoering van een nieuw organisatie model van de ADT en heeft samen met de artistieke leiders een nieuwe missie geformuleerd. De lector was onderdeel van het managementteam van de ADT en vervolgens lid van het bestuur van de academie.

In 2013 is de opdracht van het lectoraat nader geëxpliciteerd onder de titel 'Podiumkunsten in Transitie', waarbij doelstellingen werden geformuleerd ten aanzien van de verbetering van het onderzoeksklimaat, het stimuleren van kenniscirculatie, de bevordering van onderzoek in het onderwijs en het opzetten van onderzoeksprojecten om potentiële en toekomstige onderzoeksdomeinen te verkennen. In 2015 is de naam van de onderzoekseenheid veranderd in DAS Research. De eenheid positioneert zich expliciet als Graduate School. In de afgelopen jaren heeft DAS Research geïnvesteerd in het tot stand brengen van een infrastructuur waarin 2^e en 3^e cyclus hbo-kunstsonderwijs en onderzoek kan plaatsvinden. Het is daarmee de eerste Graduate School voor theater en dans in Nederland.

De lector wordt bijgestaan door een management ondersteuner en een programma coördinator (sinds 2019). De onderzoekseenheid bestaat voorts uit drie onderzoekers met elk een eigen onderzoekslijn. De lector is tevens voorzitter van het bestuur van DAS Graduate School, dat verder

is samengesteld uit de studieleiders van de masteropleidingen Theatre, Choreography en Creative Producing. Op het moment van de visitatie was het termijn van de lector voor de periode 2014-2019 formeel beëindigd. De ADT is bezig met het zoeken van een opvolger. Deze zal naar verwachting voor deze zomer (2020) worden aangesteld.

De onderzoekseenheid heeft drie centrale onderzoekslijnen:

1. Artistiek onderzoek in de 3de cyclus
2. Belichaamde kennis in theater en dans
3. Creative Producing

De drie onderzoekslijnen maken gebruik van uiteenlopende onderzoeksmethodieken (onderwijs-onderzoek, artistiek onderzoek, historisch onderzoek, sociologisch onderzoek, ontwerponderzoek, action research en bedrijfskundig onderzoek), afgestemd op de thema's en doelstellingen van de deelprojecten.

De visitatie

De AHK heeft aan AeQui Nederland de opdracht gegeven onderhavige visitatie uit te voeren in het kader van het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de onderzoekseenheid een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de onderzoekseenheid heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden. De visitatie heeft op 11 november 2019 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is het lectoraat in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in januari 2020 in concept toegestuurd aan de onderzoekseenheid; de reacties zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

1. Onderzoeksprofiel en onderzoeksprogramma

Standaard 1: De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijbehorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. Zij stelt vast dat het lectoraat Podiumkunsten in Transitie/DAS Research een scherpe, geëngageerde visie en missie heeft, gevoed door en gericht op de urgente thema's uit de praktijk, en blijkt gevend van een sterke verantwoordelijkheid voor de huidige precaire situatie van de podiumkunsten. De onderzoekseenheid heeft per onderzoekslijn heldere doelstellingen die ruimte bieden voor verschillende vormen van onderzoek, passend bij de diversiteit aan vraagstukken en de verscheidenheid van masteropleidingen aan de Academie voor Theater en Dans van de AHK. De commissie prijst de manier waarop de lector vanuit haar eigen expertise de samenwerking opzoekt met passende onderwijs- en onderzoekspartners, zowel nationaal als internationaal.

Bevindingen

De missie, visie en doelstellingen van de onderzoekseenheid sluiten aan bij de speerpunten van het instellingsplan (2013-2018) en strategisch plan (2018-2023) van de AHK, waarin onder meer het excellent opleiden, de focus op interdisciplinariteit en een herkenbare positie binnen de stad Amsterdam centraal staan. Ook onderschrijft het lectoraat expliciet de doelstelling van AHK om onderzoek ten dienste te laten staan van onderwijs en vakontwikkeling. Daarnaast zijn de ambities van het lectoraat in overeenstemming met de missie van de Academie voor Theater en Dans (Strategisch Beleid 2019-2024) waarin de nadruk ligt op hoogwaardig onderwijs met aandacht voor bijzonder talent, inclusiviteit, interdisciplinariteit en engagement met stad en samenleving. Tot slot sluiten de doelstellingen van de onderzoekseenheid aan bij actuele beleidsagenda's voor en door de sector zoals onder meer geformuleerd door OCW, SER, Raad voor Cultuur, de Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector en de Amsterdamse Kunstraad.

De onderzoekseenheid DAS Research heeft zich in de beoordelingsperiode ten doel gesteld om:

1. Het onderzoeksklimaat binnen de academie te verbeteren, kenniscirculatie te stimuleren

en de ATD ontvankelijk maken voor innovatie, reflectie en debat.

2. Het onderzoek in het onderwijs te verbeteren, onder meer door aandacht voor theorieonderwijs in de bacheloropleidingen en de verdere ontwikkeling van de masteropleidingen binnen de Graduate School.
3. Door middel van manifestaties en (kleinschalige) onderzoeksprojecten invulling te geven aan de onderzoeksthema's en mogelijke nieuwe onderzoeksdomeinen te verkennen.

Deze doelstellingen werden niet alleen ingegeven door de ambitie om bij te dragen aan excellent kunstvakonderwijs en de academie sterker te positioneren in relatie tot het werkveld, maar ook door de noodzaak om de ingrijpende verandingsprocessen in de Nederlandse podiumkunsten middels onderzoek in kaart te brengen en te duiden. De onderzoeksprogrammering streeft ernaar te komen tot benaderingen van en antwoorden op de complexe vraagstukken die op dit moment van invloed zijn op de pluriforme beroepspraktijk van de podiumkunsten. Het onderzoeksprogramma bestaat uit drie onderzoekslijnen, met voor elke lijn een hoofdverantwoordelijke:

1. Artistiek onderzoek in de 3^e cyclus
2. Belichaamde kennis in theater en dans
3. Creative Producing

De eerste onderzoekslijn is gericht op onderzoek naar een duurzaam pedagogisch en methodologisch model voor een 3de cyclus, als brug tussen masteronderwijs, werkveld en promotieonderzoek. De overkoepelende doelstelling van deze onderzoekslijn is om de AHK als kennisinstelling te versterken en een kwaliteitsimpuls te geven aan artistiek onderzoek in, naar en door de podiumkunsten. Daartoe is het schakelprogramma THIRD ontwikkeld, waarin professionele kunstenaars worden voorbereid op een vervolgtraject als artistiek onderzoeker in de 3^e cyclus. Het schakelprogramma beoogt daarmee als een brug te fungeren tussen verschillende masteropleidingen en hoogwaardige onderzoeksomgevingen in binnen- en buitenland. Het onderzoek in de context van THIRD valt in twee richtingen uiteen: a. onderwijsonderzoek, uitgevoerd door de lector en mede-onderzoeker (tevens hoofd en tutor van THIRD) en sinds 2018 gefinancierd vanuit een Comenius-subsidie en b. artistiek onderzoek, uitgevoerd door de deelnemers van het schakelprogramma THIRD. Hoewel de individuele onderzoeksprojecten niet gefinancierd worden door het lectoraat, worden deze wel gefaciliteerd en verder uitgewerkt binnen het THIRD-programma.

De onderzoekslijn Belichaamde kennis in theater en dans richt zich op de belichaamde kennis van recente Nederlandse theatervernieuwingen. De doelstelling is om gespecialiseerde belichaamde praktijkkennis binnen de podiumkunsten, duurzaam en productief te ontsluiten, documenteren, dissemineren en te archiveren, om zo deze kennis te behouden voor nieuwe generaties podiumkunstenaars. De onderzoekslijn biedt materiaal en methodieken voor de reflectie op historische theaterpraktijken, die daarmee het verleden als bron voor het heden beschikbaar maken. Naast de aandacht voor documentatie en archivering, richt deze onderzoekslijn zich ook op de ontwikkeling van strategieën om belichaamde kennis die aan actuele voorstellingspraktijken ten grondslag liggen te ontsluiten. Tot slot wordt er onderzoek gedaan naar de manieren waarop men in de context

van praktijkonderwijs tot nieuwe vormen van belichaamde kennis kan komen.

De derde onderzoekslijn, Creative Producing, richt zich op alternatieve organisatie- en productiemodellen die de samenhang tussen de artistieke processen, maatschappelijke relevantie en economische en organisatorische praktijk centraal stellen. Het werkveld van de ondernemende producent in Nederland wordt steeds complexer en uitdagender, waarbij verschillende ontwikkelingen (zoals toenemende interdisciplinariteit, de steeds grotere rol van technologie en digitalisering en de verwachting dat de kunsten een maatschappelijke bijdrage leveren) vragen om nieuwe kennis en competenties die in de sector nog weinig aanwezig zijn. Deze onderzoekslijn stelt zich dan ook ten doel de producent nieuwe perspectieven en handvatten te bieden voor het creëren van meer financiële en maatschappelijk draagvlak en zo de sector toekomstbestendig te maken. In de beoordelingsperiode heeft deze onderzoekslijn zich met name beziggehouden met de ontwikkeling van het masteronderwijs middels ontwerpend onderzoek. De ambitie is om de onderzoekslijn verder uit te bouwen, onder meer door een gespecialiseerde onderzoeksgroep te vormen van docenten en andere professionals.

Overwegingen

De commissie heeft een overzicht kunnen bestuderen met daarin alle afgeronde, lopende en nog geplande projecten en activiteiten van elke onderzoekslijn. Zij heeft kunnen vaststellen dat de onderzoeksthema's richting geven aan de keuzes die de onderzoekseenheid maakt. Voor de komende periode zijn er verschillende onderzoeken (waaronder een promotietraject en een postdoc-traject) en andere onderzoeksgerelateerde activiteiten gepland, passend binnen de uitgezette lijnen van het onderzoeksprogramma. Op basis van de bestudeerde documentatie en de gesprekken die de visitatiecommissie voerde stelt zij vast dat het lectoraat een ambitieus, relevant

en gevarieerd onderzoeksprogramma heeft ontwikkeld dat sterk op onderwijs- en beroepspraktijk is gericht. Het onderzoekprogramma is in gezamenlijkheid tot stand gekomen, zowel in gesprek met management, studieleiders binnen de ATD als met relevante externe partners in het beroepenveld en vakgebied.

De commissie is zeer te spreken over doelstellingen, inhoud en resultaten van de afzonderlijke onderzoekslijnen. Zij is onder de indruk van de inspanningen die zijn geleverd om te komen tot een afzonderlijk Graduate School waarin artistiek onderzoek in de tweede cyclus (masteropleiding) en ter voorbereiding op de derde cyclus (THIRD) wordt ondersteund en doorontwikkeld. Ook heeft zij veel waardering voor profilering en ambities van de twee andere onderzoekslijnen.

De commissie prijst de wijze waarop de lector en de onderzoekers van de onderzoekseenheid vanuit hun eigen expertise onderzoeksthema's agenderen en onderzoeksprojecten uitvoeren die van groot belang zijn voor de huidige professionele

praktijk en de vormgeving van het onderwijs. Zij stelt dat het profiel, de missie en visie van de onderzoekseenheid zeer helder zijn verwoord en blijkt geven van een grote verantwoordelijkheid richting het professionele domein. Naar het oordeel van de commissie zijn de onderwerpen van grote relevantie voor de ontwikkeling van de podiumkunsten die in deze tijd aan ingrijpende veranderingen onderhevig zijn. Deze relevantie wordt ook nadrukkelijk erkend en herkend door het beroepenveld.

Verder heeft de commissie waardering voor het feit dat de onderzoekseenheid bij de aanstelling van een nieuwe lector bewust ruimte laat voor een eigen profilering, zonder de continuïteit van de bestaande onderzoekslijnen uit het oog te verliezen. Alles overwegende stelt de commissie vast dat het lectoraat een uitstekend profiel en onderzoeksprogrammering heeft dat uitblinkt in helderheid, toekomstgerichtheid en relevantie voor de professionele praktijk.

2. Organisatie

Standaard 2: De wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. Zij heeft veel bewondering voor wat de lector en onderzoeksleders van de onderzoekseenheid in korte tijd hebben weten te realiseren. Zij prijst de effectieve en productieve manier waarop de onderzoekseenheid mensen en middelen heeft ingezet, en succesvol is geweest in het aanvragen en aanwenden van financiering uit met name de 2^e geldstroom voor eigen onderzoeksthema's. Dankzij een rijke schakering aan productieve samenwerkingsverbanden met onderzoeks- en professionele partners in het domein en de sterke verbinding met het onderwijs is het lectoraat in staat om relevante en uitdagende onderzoeksprojecten uit te voeren. De commissie stimuleert de onderzoekseenheid om bij de aanstelling van de nieuwe lector en nieuwe ADT directeur deze transitie zorgvuldig te doorlopen om de huidige productieve werkwijzen duurzaam te kunnen voortzetten.

Bevindingen

Organisatie en staf

Sinds 2019 bestaat de onderzoekseenheid uit een lector (0,6 fte), managementondersteuning (0,4 fte), de hoofd van THIRD (0,3 fte) en een programmacoördinator van THIRD (0,4 fte). Daarnaast maken de onderzoeksleders voor de onderzoeklijnen Belichaamde kennis in theater en dans en Creative Producing onderdeel uit van de onderzoekseenheid. De onderzoeksleder voor Belichaamde kennis ontvangt voor haar postdoc project 0,5 fte en de promotievoucher van de onderzoeksleder Creative Producing omvat 0,4 fte. Het lectoraat, als onderdeel van de Graduate School, kan aanspraak maken op een aantal centrale diensten van de ADT, zoals secretariaat, techniek, communicatie en kwaliteitszorg. Het lectoraat heeft geen vaste kenniskring, maar betreft docenten, professionals, studenten en alumni bij onderzoeksactiviteiten in tijdelijke onderzoeksgroepen in wisselende samenstellingen en formaties. Op dit moment werkt de onderzoekseenheid met een groep van 6-8 onderzoekers op freelancebasis. Daarbij gaat het steeds om kleine betrekkingen (120-140 uur) en een beperkt faciliteitenbudget voor de realisatie en disseminatie van onderzoek.

De lector is bij de Graduate School het hoofd van onderzoek en ook de voorzitter van het bestuur die verder bestaat uit de drie studieleders/artisiek leiders van de masteropleidingen aan de ADT. De lector heeft voor deze taken een tijdelijke uitbreiding gekregen van 0,2 fte. Het bestuur heeft tot voor kort gemeenschappelijk sturing gegeven aan de organisatie, zowel voor wat betreft de dagelijkse leiding als het strategisch beleid. Sinds 2018-2019 is echter gekozen voor een ander organisatiemodel om zo beter aan te sluiten bij de recente groei en hoge ambities van de Graduate School. De lector is hoofd van de Graduate School en eindverantwoordelijk voor de inhoudelijke ontwikkeling, de kwaliteit, en de samenhang van onderwijs en onderzoek binnen de school, en de bedrijfsvoering. Daarbij werkt de lector samen met het de opleidingsleiders, een tijdelijke bedrijfscoördinator en het team bedrijfsvoering (hoofden voor office, techniek/faciliteiten, productie, financiën, communicatie). De directeur van de ATD blijft eindverantwoordelijk voor de Graduate School en alle leiders die daaraan verbonden zijn. Het strategisch plan van de Graduate School wordt zowel met de directie ATD, als ook met het Academie Bestuur en de Academie Raad en de Opleidingscommissie afgestemd.

Op het moment van de visitatie was de ADT bezig met de werving van een nieuwe lector voor de termijn 2020-2024. Tevens neemt de directeur van de ADT dit jaar afscheid en ook voor hem zal opvolging gezocht worden.

Samenwerkingsverbanden

De onderzoekseenheid is sterk ingebed in de Academie voor Dans en Theater, mede dankzij de centrale positionering en betrokkenheid van de lector bij de artistieke, onderwijskundige en organisatorische ontwikkelingen aan de faculteit. De lector heeft in de beoordelingsperiode uiteenlopende publieke activiteiten, thematische platforms, en onderzoeksprojecten georganiseerd waaraan studenten, docenten en professionals konden deelnemen om gezamenlijk kennis te delen en tot nieuwe inzichten te komen. Zij is daarnaast voortdurend betrokken geweest bij overkoepelende overleggen en platforms binnen de ADT en AHK, op verschillende niveaus en in verschillende samenstellingen. Ook de twee andere onderzoeksleders zijn zeer betrokken op de innovatie van onderwijs; beide hebben nieuwe onderwijsvormen (resp. nieuw beroepsprofiel en nieuwe masteropleiding) centraal gesteld in hun onderzoek. De onderzoeksleider voor Belichaamde kennis is tevens docent aan de ADT bij de opleiding Mime; de onderzoeksleider Creative Producing is ook opleidingshoofd van de Master DAS Creative Producing binnen de Graduate School.

De onderzoekseenheid heeft een groot en relevant netwerk opgebouwd met samenwerkingspartners uit het domein. Lokaal zoekt lectoraat actief samenwerking met Amsterdamse culturele instellingen en onderwijsinstellingen. Ook neemt het lectoraat deel aan de Amsterdam Research Institute of the Arts and Sciences (ARIAS), een samenwerkingsverband van vijf Amsterdamse onderwijsinstellingen (Rietveld Academie, Universiteit van Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, Vrije Universiteit en AHK) die onderzoekers uit deze instellingen de gelegenheid biedt samen onderzoek te doen en onderzoeks- en promotietrajecten te doorlopen.

In het kader van het schakelprogramma THIRD worden de masteropleidingen aan de ADT, maar ook de masteropleiding film aan de AHK, als belangrijke stakeholders bij de doorontwikkeling van de het onderzoeksprogramma betrokken. Voorts heeft de onderzoekseenheid relaties opgebouwd met een grote verscheidenheid aan (inter)nationale instellingen bij het zoeken van een goede institutionele match voor de onderzoekers na afronding van het programma. Landelijk en internationaal participeert de onderzoekseenheid in verschillende netwerken en platforms die betrekking hebben op het professionele domein en de rol van onderzoek binnen de podiumkunsten. De onderzoekslijn Belichaamde kennis heeft door het promotie- en postdoctoraal onderzoek van de onderzoeksleider een directe connectie met de Universiteit Utrecht en is ook betrokken bij andere (inter)nationale onderzoeksprojecten, platforms en netwerken gericht op de thematiek van disseminatie en archivering van belichaamde kennis. Als actieve partner van de werkgroep NIT, heeft deze onderzoekslijn nauwe connecties met andere belangrijke organisaties, netwerken en instituten in het nationale professionele domein en draagt deze actief bij aan publicaties, bijeenkomsten en theateroptredens.

De onderzoekslijn Creative Producing werkt in verschillende modules samen met de master Kunsteducatie van de AHK. Ook werkt deze onderzoekslijn samen met de Londense Royal Central School of Speech and Drama. Het promotietraject van de onderzoeksleider is ondergebracht bij de VU en vanaf 2018 is de onderzoekslijn begonnen met het uitzetten van duurzame samenwerkingsverbanden met relevante organisaties en fondsen, lokaal, regionaal en (inter)nationaal.

Middelen

De middelen van het lectoraat komen voornamelijk uit de eerste en tweede geldstroom. Uit de eerste geldstroom worden de lector, managementondersteuning, de hoofd en programmacoördinator van THIRD gefinancierd. Het promotietraject van de onderzoeksleider van Creative Producing (0,4fte) wordt gefinancierd door de AHK vanuit het promotievoucher-beleid. Het budget

dat voor de onderzoekseenheid is gereserveerd wordt verder besteed aan de realisatie van specifieke projecten. Het totale budget ligt rond de 190K.

Uit de tweede geldstroom zijn tot dusver twee onderzoeksprojecten gefinancierd:

1. De lector heeft een Comenius Senior Fellow Grant ontvangen van 100K voor een looptijd van twee jaar. De beurs wordt gebruikt om het schakelprogramma THIRD van een pilot door te ontwikkelen naar een duurzaam 3^e cyclus programma.
2. De onderzoeksleider van Belichaamde kennis heeft financiering gekregen voor een tweejarig postdoc traject vanuit de nieuwe regeling van Regieorgaan SIA. Het budget voor het onderzoeksproject is 80K.

Op het moment van de visitatie lag een derde onderzoeksproject ter beoordeling bij het NWO. De aanvraag heeft een goede tussentijdse beoordeling gekregen en betreft een Smart Culture project van Leiden University waar, naast DAS Research, ook de lector Cultureel Erfgoed van de AHK en de TU Delft medeaanvrager zijn.

Voor wat betreft de derde geldstroom heeft het lectoraat gebruik gemaakt van de goede relaties met cultuur producenten en instellingen, waardoor er veel mogelijkheden zijn geweest voor co-productie en co-financiering van projecten en activiteiten die passen bij het onderzoeksprogramma. Voorbeelden zijn publicaties die met externe partners als Frascati, rekto:verso, Theatermaker/Theaterkrant, Stichting TIN en de nieuwe Toneelbibliotheek.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de organisatie, de middelen, de inzet van staf en de diverse samenwerkingsverbanden aansluiten bij de specifieke doelstellingen van het lectoraat en de realisatie ervan mogelijk maken. De commissie is onder de indruk van hoeveel de lector en de onderzoeksleiders met relatief weinig mankracht en midde-

len hebben weten te realiseren in de beoordelingsperiode. De commissie is positief over de productieve en effectieve organisatie van de onderzoekseenheid, en heeft veel waardering voor de manier waarop betrokkenen oog houden voor, en anticiperen op, de groei en doorontwikkeling van de onderzoekslijnen en daartoe aanpassingen maken in de organisatie en bedrijfsvoering om deze optimaal te laten verlopen. De commissie prijst de weloverwogen wijze waarop menskracht en middelen worden ingezet en apprecieert dat het lectoraat erin is geslaagd beurzen en subsidies via de 2^e geldstroom hebben weten binnen te halen.

De commissie is ook zeer te spreken over de samenwerkingsverbanden en netwerken, lokaal, regionaal, landelijk en internationaal, waarin het lectoraat participeert. Deze zijn relevant en dragen bij aan de doelstellingen die de onderzoekseenheid zich gesteld heeft. Deze samenwerkingsverbanden maakt het mogelijk relevante en innoverende projecten en co-producties (3^e geldstroom) op te zetten die passen bij de thema's van het onderzoeksprogramma en bijdragen aan de zichtbaarheid en impact van het lectoraat.

Een aandachtspunt voor de toekomst betreft de manier waarop de nieuwe lector en directeur zich tot de huidige, organisch gegroeide organisatie-model zullen gaan verhouden; de commissie zou dan ook de onderzoekseenheid willen aanbevelen om zich bewust te zijn van de manier waarop de organisatie op het ogenblik functioneert en zorgvuldig de transitie te monitoren en te begeleiden als het gaat om de (verdeling van) inhoudelijke en bedrijfsmatige verantwoordelijkheden binnen de Graduate School.

Samenvattend oordeelt de commissie dat de organisatie van de onderzoekseenheid buitengewoon goede ondersteuning biedt aan de doelstellingen en ambities van de onderzoekslijnen en de realisatie hiervan mogelijk heeft gemaakt. Helder organisatiebeleid bij de aanstelling van de nieuwe lector en directeur zal bijdragen aan de duurzame voortzetting van productiviteit en impact.

3. Standaard voor onderzoek

Standaard 3: Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. Zij heeft kunnen vaststellen dat de onderzoeksprojecten van het lectoraat in alle opzichten tegemoetkomen aan de eisen die binnen het kennisdomein en vakgebied gelden. De commissie is zeer positief over de hoge kwaliteit van het onderzoek en manier waarop de verschillende soorten onderzoeksmethodieken (ontwerpend onderzoek, praktijkgericht onderzoek en wetenschappelijk onderzoek) aansluiten bij de vraagstukken en thema's die binnen de podiumkunsten spelen. De nauwe samenwerkingsverbanden met partners in het kennisdomein en beroepenveld garanderen dat de kwaliteit van onderzoek extern gevalideerd wordt. Waar de onderzoekslijnen Belichaamde kennis van theater en dans en Creative Producing sterk ingebed zijn in bestaande onderzoekstradities, stelt de commissie vast dat artistiek onderzoek van een hoog niveau is maar desondanks baat zou hebben bij een verdere ontwikkeling van methodologie en vocabulaire om communicatie over de grenzen van de disciplines heen mogelijk te maken.

Bevindingen

Soorten onderzoek

De onderzoekseenheid gebruikt verschillende onderzoeksbenaderingen- en methodieken, passend bij de verscheidenheid van disciplines, vraagstukken en thema's, alsook bij de verschillende masteropleidingen van de ADT. De Graduate School biedt een onderzoeksinfrastructuur waarin deze diversiteit van onderzoek wordt ondersteund. Via aanvullende financieringsstromen worden specifieke focuspunten en onderwerpen versterkt.

De onderzoekseenheid maakt onderscheid tussen vier typen onderzoek:

1. Ontwerpend onderzoek: dit wordt toegepast op curriculumontwikkeling (THIRD en masteronderwijs Creative Producing)
2. Praktijkgericht onderzoek: dit type onderzoek wordt toegepast binnen de onderzoekslijn Belichaamde kennis van theater en dans als het gaat om de ontwikkeling van methodologieën voor de ontsluiting, verspreiding en archivering van belichaamde kennis.
3. Artistiek onderzoek: dit type onderzoek kenmerkt de onderzoekstrajecten van deelnemers aan THIRD. Artistiek onderzoek heeft ook een centrale focus in de masteropleidingen van ADT.

4. Wetenschappelijk (sociaal-economisch, historisch en theoretisch) onderzoek: dit type onderzoek zal worden ingezet bij de verdere ontwikkeling van de onderzoekslijn Creative Producing (sociaal-economisch). Ook het promotieonderzoek van de onderzoeksleider Belichaamde kennis (in 2017 afgerond) maakte gebruik van wetenschappelijke (historische en theoretische) methodieken.

Voorts heeft het lectoraat initiatieven genomen om overstijgende thematische projecten te faciliteren en te organiseren, zoals *The Local School* (2016-2018), waarin kleinschalige onderzoeksprojecten van docenten, professionals en kunstenaars een plaats kregen. De methodieken die in deze context werden ingezet varieerden van toegepast wetenschappelijk onderzoek tot conceptueel en cartografisch ontwerpend onderzoek.

Kwaliteitsborging

De onderzoekseenheid hanteert de door de hogescholen in Nederland gezamenlijk geformuleerde kwaliteitscriteria voor praktijkgericht onderzoek (Advies Werkgroep Kwaliteit van Praktijkgericht Onderzoek en het Lectoraat, 2017): praktijkgericht onderzoek dient 'praktisch relevant, methodisch grondig en ethisch verantwoord' te

zijn. De onderzoekseenheid heeft in het zelfevaluatierapport geëxpliciteerd hoe de onderzoekslijnen invulling geven aan deze kwaliteitscriteria. De praktische relevantie is geborgd doordat: 1. De onderzoeksvragen vanuit het werkveld komen en de onderzoekers zelf actief zijn als professional in de podiumkunsten (THIRD); 2. Onderzoek plaatsvindt in de praktijkomgeving en in samenwerking met partners uit de praktijk (alle onderzoekslijnen); 3. Het onderzoek leidt tot een concreet en vaak innoverend product/resultaat dat van invloed is op de huidige professionele praktijk (alle onderzoekslijnen).

De methodische grondigheid is geborgd doordat de onderzoeksprojecten Belichaamde kennis en Creative Producing ingebed zijn in bestaande tradities van onderzoek waarin onderbouwde keuzes voor, en consistente toepassing van methodologie alsook een kritische reflectie op resultaten integraal onderdeel uitmaken van het onderzoeksproces. Peer-review en peer-feedback ondersteunen daarbij de kwaliteit van het onderzoeksproces. De methodologieën van artistiek onderzoek zijn zeer verscheiden en de discussie binnen de kunsten is nog gaande over algemene kwaliteitscriteria waaraan dit type onderzoek moet voldoen – een discussie die ook bij de AHK in gezamenlijkheid wordt gevoerd. De methodologische grondigheid wordt daarbij door een aantal factoren geborgd. Het onderzoek moet volgens het lectoraat:

1. zich verhouden tot een duidelijk omschreven professioneel domein of onderzoeksdomein;
2. vertrekken vanuit een heldere vraagstelling;
3. zich te positioneren ten op zicht van bestaande onderzoek;
4. de resultaten evalueren in relatie tot bestaand onderzoek;
5. verslag doen op een manier dat inzichtelijk en navolgbaar is en ruimte laat voor constructieve feedback en andere zienswijzen.

Peer-to-peer feedback en reflectie speelt bovendien een belangrijke rol binnen het THIRD-programma: de onderzoekers/professionals en hun tutoren bevragen steeds op kritisch-productieve wijze de keuzes die binnen het onderzoekstraject

worden gemaakt door de (mede-)deelnemers. De kwaliteit van onderzoek wordt dus ook geborgd door collectief proces waarin professionals over en weer de relevantie en doelmatigheid van onderzoek geëvalueerd wordt.

Dat de onderzoeken van het lectoraat inderdaad aan de beschreven standaarden voldoen en door het kennisdomein worden gevalideerd, blijkt uit de deelname van de onderzoekers aan (inter)nationale symposia, bijeenkomsten, publicaties en festivals binnen het domein van de podiumkunsten. Door de vele samenwerkingsverbanden en netwerken van het lectoraat wordt de kwaliteit van het onderzoek steeds ook extern getoetst. De participatie in landelijke en internationale netwerken garanderen dat de kwaliteit van de onderzoeksprojecten voortdurend worden getoetst aan de normen voor ontwerpend onderzoek, praktijkgericht onderzoek, artistiek en wetenschappelijk onderzoek voldoen en aansluiten bij de ontwikkelingen in het beroepenveld.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de onderzoeksprojecten van het lectoraat in alle opzichten tegemoetkomen aan de eisen die binnen het kennisdomein en het vakgebied. Zij is zeer positief over de kwaliteit van de verschillende soorten onderzoeksprojecten, of deze nu artistiek, ontwerpend, praktijkgericht, historisch-theoretisch of sociaal-wetenschappelijk zijn. De onderzoekers maken zorgvuldige keuzes als het gaat om de onderzoeksbenaderingen en de inzet van methodieken. Deze sluiten volgens de commissie steeds goed aan bij de vraagstukken die zij willen adresseren binnen het domein van de podiumkunsten en leiden tot relevante en vernieuwende inzichten, producten en praktijken. De commissie is onder de indruk van de verscheidenheid en kwaliteit van het onderzoek en heeft veel waardering voor de manier waarop het onderzoek het onderwijs en de praktijk voedt. De commissie stelt tevens vast dat onderzoekers een reflectieve en open houding hebben als het gaat om de kwaliteit van het

onderzoek en telkens aannames en doelstellingen kritisch bevragen. Ook de hoofden van de masteropleidingen hebben duidelijk gedegen kennis en ervaring in het doen van onderzoek. Wel ziet de commissie nog ruimte voor ontwikkeling als het gaat om de verdere uitwerking van de kwaliteitscriteria en methodologieën voor artistiek onderzoek. Binnen THIRD speelt peer-to-peer feedback een belangrijke rol bij de kwaliteitsborging en de commissie constateert dat het niveau van de deelnemers hoog is. Zij zou daarom de onderzoekseenheid willen stimuleren om verder in te zetten op het formuleren van breed gedragen kwaliteitscriteria en de ontwikkeling van een gedeeld vocabulaire die als leidraad kunnen dienen in een peer-to-peer intervisie setting.

Deze zouden bovendien de communicatie over de grenzen van de (kunst- en wetenschappelijke) disciplines heen kunnen vergemakkelijken en een goede basis bieden voor een vertaling en uitwerking van artistiek onderzoek naar het bachelor- en masteronderwijs. Dit alles in overweging nemende stelt de commissie vast dat de kwaliteit van onderzoek bij het lectoraat hoog is en aan de kwaliteitscriteria voor praktijkgericht onderzoek voldoet. Met een verdere ontwikkeling van een discours en methodologie voor artistiek onderzoek zou de onderzoekseenheid de mogelijkheden voor trans- en interdisciplinaire samenwerking en een krachtige inbedding van artistiek onderzoek in het onderwijs versterken.

4. Impact van het onderzoek

Standaard 4: De onderzoekseenheid realiseert voldoende relevantie op het gebied van:

- *de beroepspraktijk en de samenleving;*
- *onderwijs en professionalisering;*
- *kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein.*

Het onderzoek heeft in voldoende mate impact op de hiervoor omschreven gebieden.

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid deze standaard als **goed**. De commissie stelt vast dat dankzij de kwaliteit en aard van de verschillende onderzoeksprojecten het lectoraat in staat is om op vernieuwende en relevante wijze bij te dragen aan het domein van de podiumkunsten in al haar verscheidenheid. Onderzoek wordt ingezet voor curriculumontwikkeling, leidt tot vernieuwende inzichten, resulteert in hooggewaardeerde producten, praktijken en publicaties die aantoonbaar invloed hebben op het beroepenveld. De commissie prijst de wijze waarop het lectoraat erin is geslaagd om met haar onderzoeksprojecten naam te verwerven en een belangrijke rol te vervullen in de ontwikkeling van onderzoek in het beroepsdomein. De commissie is lovend over wat het lectoraat in de afgelopen jaren heeft bereikt en zou voor de volgende onderzoekperiode het lectoraat willen aanmoedigen om de grote potentie aan inzichten en kennis te op meer structurele wijze te vertalen naar het onderwijs en de professionalisering van docenten, met name als het gaat om artistiek onderzoek.

Bevindingen

Onderwijs en professionalisering

Onderwijsontwikkeling en het creëren van een vruchtbaar onderzoeksklimaat binnen de opleidingen zijn belangrijke drijfveren voor het lectoraat. Door de centrale positionering van de lector in ADT en de betrokkenheid van de onderzoeksleders als respectievelijk docent en artistiek leider binnen ADT, is het lectoraat in staat inzicht en kennis uit onderzoek in te brengen in het onderwijs. Twee onderzoeklijnen zijn direct betrokken (geweest) op curriculumontwikkeling binnen ADT (THIRD en Creative Producing) en onderzoekactiviteiten in de onderzoeklijn Belichaamde kennis worden deels in de bacheloropleiding Mime van de ADT uitgevoerd. Daarnaast heeft het lectoraat in de onderzoeksperiode veel en uiteenlopende onderzoeksactiviteiten georganiseerd voor, en in samenwerking met, opleidingen van ADT. Docentprofessionalisering is ook een belangrijke doelstelling van het lectoraat, maar heeft tot nog toe minder aandacht gekregen. Betrokken onderzoekers worden ondersteund bij de uitvoering

van hun onderzoek, maar er is nog geen structureel beleid voor de verdere professionalisering van docenten in de bachelor- en masteropleidingen als het gaat om onderzoeksvaardigheden en -ervaring. Recent is een inventarisatie uitgevoerd binnen de bacheloropleiding om de doorwerking en plaats van onderzoek in het onderwijs in kaart te brengen. Uit dit onderzoek zijn een aantal ontwikkelpunten naar voren gekomen, waaronder de aandacht voor de ondersteuning en professionalisering van docenten in het uitvoeren en doceren van onderzoek, de behoefte aan een overkoepelende visie op theorieonderwijs en onderzoeksvaardigheden en een betere ontsluiting en circulatie van 'best practices'.

Beroepspraktijk

De commissie heeft kunnen vaststellen dat het lectoraat uitstekende antwoorden biedt op urgente vragen en uitdagingen die vandaag de dag het domein van de podiumkunsten, en de kunsten in het algemeen, kenmerken. Het lectoraat laat een sterke betrokkenheid zien bij deze ontwikkelingen en heeft zich nadrukkelijk de taak heeft gesteld middels hoogwaardig onderzoek

een bijdrage te leveren aan mogelijke oplossingen voor de dilemma's waar podiumkunstenars voor staan. Dit heeft zich vertaald in allerlei initiatieven en producten die het domein ten goede komen, zoals publicaties (bv de boekenreeks *Gesprekken met makers* en het *Theaterjaarboek*), publieke evenementen (de seminars *There is a Discussion* (2014/2015) en *Decroux Café*). Ook zijn in het kader van werkgroep NIT regelmatig netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Verder zijn er aanbevelingen geformuleerd en er is een opzet gepresenteerd voor een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de sector.

Dankzij haar professionele netwerken en samenwerkingsverbanden en het feit dat deelnemers van THIRD zelf het beroep al in de praktijk uitoefenen, staat de onderzoekseenheid zeer dicht op de beroepspraktijk. De beroepspraktijk wordt bovendien aantoonbaar verreikt door het artistieke onderzoek dat bij THIRD plaatsvindt. Deze individuele kunstenaars-onderzoekers zijn in staat om binnen hun eigen professionele netwerken een brug te slaan tussen hun kunst/onderzoekspraktijk, hun betrokkenheid bij onderwijs bij (inter)nationale opleidingen in de (podium)kunsten en hun rol binnen een academische context.

Kennisontwikkeling

Het lectoraat beoogt een brede doorwerking als het gaat om kennisontwikkeling in de beroepspraktijk. Dit realiseert zij door publicaties, presentaties en de disseminatie van verworven kennis en inzichten in begeleidende activiteiten. Naast de publicaties van artikelen door de verschillende leden van de onderzoeksgroep, is de onderzoeksleider voor Belichaamde kennis bezig met het realiseren van een geïllustreerde Nederlandse en Engelse publieksversie van het proefschrift.

De waardering voor de kennisontwikkeling binnen het lectoraat blijkt uit het feit dat de lector en de hoofd van THIRD ook buiten de ADT en AHK een belangrijke rol vervullen in onderwijs- en beroepscontexten: de lector is een gevraagde spreker, moderator en lid in commissies en adviesraden in de beroepspraktijk; de hoofd van THIRD is nationaal en internationaal een van de vooraanstaande supervisors voor podiumkunstenars die

promoveren, en heeft haar kennis veelvuldig in lezingen en artikelen kunnen delen. Maar ook andere onderzoekers staan dicht bij het werkveld en stellen hun expertise binnen uiteenlopende initiatieven en netwerken beschikbaar, of presenteren hun werk op conferenties.

Overwegingen

De commissie prijst de kwaliteit en impact van het onderzoeksprogramma op het onderwijs, de beroepspraktijk en het kennisdomein. De onderzoeksprojecten leiden tot innovatieve inzichten en producten en hebben een directe impact op de beroepspraktijk en de commissie stelt vast dat het lectoraat een sterke pionierende rol heeft vervuld in de in het tot stand brengen van een goede infrastructuur voor praktijkgericht onderzoek in de podiumkunsten. Het lectoraat heeft een duidelijke stem en positie en krijgt veel waardering vanuit zowel het beroepenveld en het kennisdomein. Het toenemende aantal aanmeldingen voor THIRD duidt erop dat de Graduate School naamsbekendheid krijgt en een belangrijke functie vervult in het professionele domein.

De commissie is verder positief over de manier waarop het lectoraat is verbonden met het onderwijs, dankzij de rol van onderzoek in curriculumontwikkeling en de vele verschillende onderzoek gerelateerde activiteiten die er binnen de ADT worden georganiseerd. Om de resultaten van de eerste pionierende fase te consolideren adviseert de commissie het lectoraat om haar positie binnen het bachelor- en masteronderwijs verder te versterken en de onderzoeksambities voor het bachelor- en masteronderwijs verder te expliciteren. Een uitwerking van de rol en plaats van onderzoek binnen elke cyclus en een explicitering van hoe docenten bij onderzoeksprofessionalisering ondersteund zouden kunnen worden, zou deze volgende stap kunnen faciliteren. De commissie is positief over de inventarisatie van de plaats van onderzoek in het bacheloronderwijs die in 2019 is uitgevoerd. Zij ondersteunt de voornemens van de onderzoekseenheid om de uitkomsten ervan te gebruiken bij de formulering

van nieuwe doelstellingen voor de toekomst. De commissie denkt dat het goed zou zijn als er een vergelijkbare inventarisatie bij de masteropleiding zou worden uitgevoerd om een compleet beeld te vormen van onderzoek bij de ADT dat als basis kan dienen voor toekomstig onderzoeksbeleid op het vlak van onderwijs.

Dit alles in overweging nemend stelt de commissie vast dat de onderzoekseenheid zeer veel rele-

vantie heeft voor, en impact heeft op, de beroepspraktijk en kennisdomein van de podiumkunsten. De relatie met het onderwijs en professionalisering is duidelijk zichtbaar maar dient nog verder te worden ontwikkeld en concreet gemaakt. Een nadere positionering van het lectoraat en explicitering van de rol van onderzoek in bachelor- en masteronderwijs zal deze verbinding verder kunnen versterken.

5. Kwaliteitszorg

Standaard 5: De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluatie uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig verbeteringen.

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderzoekseenheid aan deze standaard **voldoet**. De commissie stelt vast dat de onderzoekseenheid haar onderzoeksprocessen en resultaten structureel evalueert volgens een duidelijk tijdspad en op basis van concrete kwaliteitscriteria. De kwaliteit van het lectoraat als geheel wordt gemonitord middels een jaarplan, jaarverslag en structurele managementgesprekken gedurende het lopende jaar met de directie van de ATD en het CvB. De commissie raadt aan de evaluatieprocessen te versterken door te komen tot een visie op de methodiek en systematiek bij de evaluatie van de individuele onderzoeksprojecten van de onderzoekers-kunstenaars in THIRD.

Bevindingen

Het lectoraat ziet op verschillende manieren toe op de kwaliteit van haar onderzoek, aansluitend bij het kwaliteitszorgbeleid voor onderzoek van de AHK en vastgelegd in de *Handreiking kwaliteitszorg onderzoek AHK* en het kwaliteitszorgsysteem van de ADT, *Kwaliteitszorgplan 2019-2024 Academie voor Theater en Dans*. Bij de borging van de externe kaders heeft de afdeling Kwaliteit, Communicatie en Beleid (KCB) van de AHK een ondersteunende rol.

Het kwaliteitsbeleid van de Graduate School is uitgewerkt in beleidsdocumenten 'Amsterdam Graduate School for the Performing Arts, 2015' en het 'Kwaliteitsplan lectoraat Theaterschool, 2014'. In 2019 zal het nieuwe Strategisch Plan voor de gehele Graduate School gereed zijn. Kwaliteitszorg vindt plaats op twee niveaus: op het niveau van het lectoraat als geheel en op het niveau van de individuele onderzoeksprojecten van de betrokken onderzoekers (c.q. onderzoeksleders, docent-onderzoekers en deelnemers aan THIRD). De kwaliteit van het lectoraat als geheel wordt middels structurele managementgesprekken met het CvB gemonitord en geëvalueerd. De lector voert maandelijks overleg met de directie van de academie, twee keer per jaar expliciet op strategisch niveau: in het voorjaar wordt naar aanleiding van het jaarplan/verslag de inhoud van DAS Graduate School besproken. De halfjaarlijkse managementrapportage die de directie voor het CvB opstelt bevat altijd een paragraaf: 'onderzoek'

waarin verwezen wordt naar de resultaten van deze facultaire cyclus. Ten slotte voeren CvB, directeur en lector in het voorjaar per academie een PDCA-gesprek, waarin de voortgang van de uitvoering van het meerjarig onderzoeksplan wordt besproken.

Sinds oktober 2018 is voor het lectoraat een beleidsmedewerker aangesteld ter versterking van de kwaliteitszorg maar ook om de samenhang tussen lectoraat en masteropleidingen verder te borgen.

Als het gaat om de evaluatie van de afzonderlijke onderzoeksprojecten ligt de uitvoering bij de afzonderlijke onderzoekseenheden die kiezen voor evaluatie-instrumenten die het meest passend zijn bij hun type(n) onderzoek zoals interviews, groepsgesprekken, enquêtes, (peer) review en/of intervisie waarbij ook externen betrokken zijn. De lector verzamelt de resultaten van het onderzoek, vastgelegd in *activity reports*, rapporteert hierover in het jaarverslag aan de directie. Op basis daarvan worden beslissingen genomen om onderdelen aan te passen of te continueren.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de onderzoekseenheid op structurele en zorgvuldige wijze toeziet op de kwaliteit van onderzoek, dankzij structurele managementoverleggen op verschillende niveaus (Graduate School, ADT en AHK) en een voortdurende reflectie op de kwaliteit, relevantie

en impact van de afzonderlijke onderzoekslijnen. Het lectoraat heeft daarmee naar het oordeel van deze commissie op grote stappen gezet sinds de vorige visitatie en gehoor gegeven aan de aanbeveling van de vorige visitatiecommissie om de kwaliteitszorgcyclus meer gestructureerd en planmatig aan te pakken. De huidige visitatiecommissie ziet desondanks nog ruimte voor verbetering. Zij onderkent dat het lectoraat veel geïnvesteerd heeft in haar evaluatieprocessen als geheel en deze ook volgens een duidelijk tijdspad en op basis van concrete kwaliteitscriteria uitvoert. Echter, deze structurele benadering is nog niet integraal doorgevoerd op het niveau van de individuele onderzoekstrajecten. Dit wordt ook

door de onderzoekseenheid zelf in het zelfevaluatie-rapport en in de gesprekken als een belangrijk ontwikkelpunt aangemerkt, met in acht neming van het feit dat externe kwaliteitscriteria niet altijd goed aansluiten bij de aard van het onderzoek dat binnen DAS Research plaats vindt. De commissie heeft waardering voor deze kritische ontwikkelgerichtheid en zou de onderzoekseenheid willen stimuleren om via gezamenlijke intervisie tot systematische kwaliteitscriteria en een eenduidig evaluatieproces te komen, die tegelijkertijd recht doen aan de specificiteit van de afzonderlijke onderzoeken.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, stelt de commissie vast dat de onderzoeks eenheid **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Naam panellid	Korte functiebeschrijving van de panelleden (1-3 zinnen)
Raoul van Aalst	Raoul van Aalst is programmamanager bij TenneT en zit met regelmaat visitaties voor
Charlotte Vandevyver	Charlotte Vandevyver is coördinator bij de school voor hedendaagse dans P.A.R.T.S. in Brussel
Paul Craenen	Dr. Paul Craenen (1972) is a composer, curator and currently Research Professor at the Royal Conservatoire The Hague

De commissie werd bijgestaan door dr. J.M. Batteau, secretaris.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ondertekend.

Bijlage 2 Programma visitatie

PROGRAMMA VISITATIE DAS RESEARCH

9:30 – 10:45	Voorbespreking accrediterende commissie	
10:45 – 11:30	Wat is tot nog toe opgezet bij het lectoraat?	
	Inhoud, strategie, rol van het lectoraat en aard van activiteiten en onderzoek	
11:30 – 12:30	De huidige onderzoeklijnen van DAS Research	
	Inhoud, type onderzoek, relevantie/ indicatoren. Inclusief toekomstige plannen (publishing platform)	
12:30 – 12:45	Profiel nieuwe lector	
12:45 – 13:30	LUNCH	
13:30 – 14:30	Naar de toekomst - verbinding met het onderwijs: verschillende vormen van verbinding en implementatie	
	Discipline specifiek of discipline overstijgend? Hoe kunnen onderzoeksresultaten in het onderwijs vorm krijgen (en vice versa)? Doorwerking in relatie tot werkveld.	
14:30 – 15:30	Naar de toekomst - onderzoek: 'alternatieve kennisproductie'- onderzoeksvragen en methodiek.	
	De rol van artistiek/ sociaal / onderwijs onderzoek en sustainability. Doorwerking in relatie tot werkveld.	
15:30 – 16:45	Nabespreking accrediterende commissie	
16.45 – 17.30	Terugkoppeling van accreditatie commissie	
17.30	Afsluitende borrel	

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Programma lectoraat DAS Research
- Overzicht samenstelling lectoraat
- Overzicht geldstromen lectoraat
- Overzicht onderzoeksactiviteiten en producten onderzoekslijnen
- Activity reports THIRD (2018-2019)
- Rapport onderzoek in de bacheloropleidingen ADT
- Beleidsdocumentatie AHK, waaronder Instellingsplan 2013-2018 en Strategisch plan 2018-2023.
- Beleidsdocumentatie ADT, waaronder Kwaliteitszorgplan 2019-2024 Academie voor Theater en Dans
- Beleidsdocumentatie Graduate School waaronder Amsterdam Graduate School for the Performing Arts (2015) en Kwaliteitsplan lectoraat Theaterschool (2014).